Pentala

Pentalan saari sijaitsee Suvisaariston lounaispuolella lähellä Kirkkonummen rajaa. 130 hehtaarin kokoinen saari on Espoon suurimpia saaria, jonka erikoisuutena on Espoon eteläisin järvi pienine saarineen. Rannoilla on runsaasti loma-asuntoja, mutta sisäosat ovat pääosin luonnonsuojelualuetta. Vähäiset polut kulkevat koillisesta etelään. Saaren koillisrannalla sijaitseva Espoon kaupunginmuseon Saaristomuseo Pentala muodostuu hyvin säilyneestä, valtakunnallisesti merkittävästä kalastaja- ja huvilamiljööstä. Museo avattiin vuonna 2018, jolloin myös yhteysalus aloitti liikennöinnin saareen. Kesäisin Pentalassa toimii ravintola.

5.1 Pentalan luonnonsuojelualue

Pentalan metsäalueen luonnonsuojelualue on kooltaan 51 hehtaaria ja sijaitsee saaren keskiosassa. Saaren vanhat ja monipuoliset metsät ovat säilyneet hyvin luonnontilaisina. Siellä on kauniita korkeita kallioita kulumattomine poronjäkälämattoineen, kilpikaarnaisine männiköineen ja kelopuineen. Kallioiden välisissä rinteissä ja notkelmissa on erityyppisiä kangasmetsiä ja soistumia, joissa kasvaa muun muassa vehkaa ja raatetta. Lahopuuta on paikoin myös runsaasti. Pentalan eläimistö on runsas. Linnuista on havaittu mm. pyy, harmaahaikara, uuttukyyhky ja harmaapäätikka.

5.2 Pentalan luontopolku

Museoalueelta lähtevä Pentalan luontopolku on noin kahden kilometrin pituinen. Paikoin leveäkin reitti kulkee vaihtelevien metsämaisemien halki kohti Diksandin upeaa rantaa, jossa käännytään takaisin. Polun lounaispäässä reitti kulkee Pentalan luonnonsuojelualueella. Luontopolku on merkitty keltaisella värillä ja paikoin on opasteita. Kosteissa paikoissa on pitkospuita. Kartta ks. s. 105.

5.3 Diksandin hiekkaranta

Saaren kaakkoisrannalla on Espoon saariston hienoin luonnontilainen hiekkaranta, Diksand, joka on osa Pentalan luonnonsuojelualuetta. Siellä kasvaa edustavaa hiekkarannan kasvillisuutta, mm. suola-arhoa ja merisinappia.

Luontotyyppinä suojeltu 0,14 hehtaarin laajuinen Diksandin hiekkaranta, Pentalanjärven puronvarsikorpi sekä sianpuolukkaa ja poronjäkälää kasvava ranta-alue hiekkarannan itäpuolella muodostavat yhdessä maakunnallisesti arvokkaan, mutta huonosti kulutusta kestävän luontokokonaisuuden. Luonnontilaiset hiekkarannat ja myös matalakasvuiset merenrantaniityt ovat viime vuosikymmeninä huomattavasti vähentyneet muun muassa Itämeren rehevöitymisen ja rantojen rakentamisen vuoksi. Kartta ks. s. 105.

rantavehnä

5.4 Pentalan Ängesvikenin flada

60.0980 ° P 24.6617 ° I

Ängesvikenin flada on merenlahti, joka on kuroutumassa irti merestä maankohoamisen vuoksi. Fladaksi kutsutaan merenlahden pohjukkaa, jonka yhdistää enää vain kapea salmi muuhun vesialueeseen. Alue käsittää rantaniityn korkeine ruovikkoineen sekä edustavaa tervaleppä- ja saniaiskorpea. Kasvilajistossa on mm. ruohokanukkaa ja mustakonnanmarjaa. Kahden hehtaarin laajuinen maakunnallisesti arvokas flada sijaitsee saaren kaakkoisosassa noin 200 metriä Diksandin hiekkarannan lounaispuolella. Kartta ks. s. 105.